

Kommunen äger torpet i Pålsjö skog. Sedan den sista boende lämnade 2014 har förfallet tilltagit.

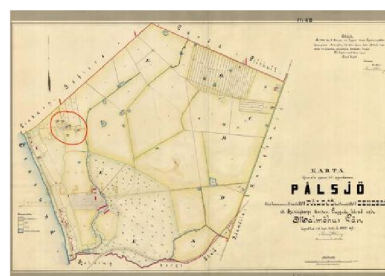
FOTO: TOMAS NILSSON

Fint laminerade skyltar är uppsatta på hela torpet. Men ingen information skvallrar om vem som är avsändaren.

Gretas torp är det sista kvarvarande av torpen under Pålsjö gård. Där ett annat torp intill en gång låg finns inga spår kvar.

På kartan från 1899 syns Åbohusen uppe till vänster. En samling hus strax ovanför Landborgen.

Kanske kan rivningshotat torp räddas – intressent finns

Pålsjö skog

I dagarna har det satts upp skyltar med texten "Huset ska rivas" på Gretas torp i Pålsjö skog. Men kanske kan torpet ändå räddas. En förening har visat intresse.

Det sista torpet i Pålsjö skog har tillåtits förfalla så att rivning hotar. Det kunde HD nyligen rapportera om. Mark- och exploateringsenheten (Mex) anser att det är i för dåligt skick, medan stadsantikvarien Jessica Jönsson vill bevara huset.

Nu har det också kommit upp lappar på byggnaden med texten "Huset ska rivas".

Men frågan är vem som satt upp dessa?

Troligen är det i alla fall inte Mex, meddelar enhetens chef Patrik Möller.

Han planerar för en rivning, men också för samtal med aktörer som vill ta över torpet.

– Det har ju uppmärksammas från olika håll med tanke på rivningen så vi har fått någon intressent som har hört av sig. Det är en ideell förening. Tanken är att vi träffar dem efter semestrarna, säger Patrik Möller.

Ser ni det som en väg framåt att en extern aktör kan ta över?

– Det beror på vad det är för verksamhet man har för avsikt att bedriva där. Men det är ju ett sätt att kunna

bevara och behålla utan att staden går in och investerar väldigt mycket pengar, säger Patrik Möller.

Enligt hans bedömning skulle det krävas tre till tre och en halv miljoner kronor att få huset i funktionsdugligt skick.

Innan en eventuell rivning måste Mex göra en rivningsanmälan till stadsbyggnadsförvaltningen. Blir anmälan godkänd kan den överklagas till länsstyrelsen. Juridiken är dock lite snårig och därför får länsstyrelsen avgöra om den som överklagar har rätt till det.

Medan processen pågår kan flanörer i Pålsjö skog titta på det gamla torpet med stall i ena änden och en mindre ekonomibyggnad

Fakta Gretas torp

Torpet byggdes 1834. Efter Greta Nilssons död 2014 arrenderades huset 2017 till 2020 av Friluftsförbundet som skulle stå för underhåll och renovering. Men enligt mark- och exploateringschefen Patrik Möller funkade inte det och därför återlämnades torpet till Mex.

Sedan 2021 har skol- och fritidsförvaltningen varit hyresgäst och fört dialog med olika aktörer, men har nu lämnat.

på gården. Fram till på 1940-till 1960-talet fanns det ytterligare fem torp i området intill, de så kallade Åbohusen. De lydde under Pålsjö slott där torparna gjorde dagsverken.

Det har gått 60-80 år sedan de revs, men med hjälp av kartan kan man se exakt var de var belägna.

Åbohusen byggdes under första delen av 1800-talet. Sedan 1960-talet finns bara ett kvar och där bodde länge ett syskonpar som hette Greta och Nils Nilsson. Nils drev trädgårdsmasteri där Greta arbetade under sommarhalvåret. Undervintrarna arbetade hon på Stenströms skjortfabrik.

Syskonen tog över faderns torghandel på Sundstorget

och där de var verksamma fram till 1995.

Under nästan hela livet bodde Greta i torpet, de sista åren helt ensam. Hon avled 2014. Enligt stadens bevarandeprogram har torpet "ett kompletterande värde och ett stort samhällshistoriskt värde som det sista kvarvarande torpet i vad som en gång var en hel klunga".

Truls Nilsson
truls.nilsson@hd.seTomas Nilsson
tomas.nilsson@hd.se